

מתעקש להיות ספקן: רק צה"ל יפרק את חמאס ואת חיזבאללה מנשקם

written by דוד מ' וינברג | 16.08.2026

לישראל יש כל הסיבות שבעולם לפקפק ברצינות התוכניות מעשה ידי האמריקאים להבאת שלום לגבולותינו הדרומיים והצפוניים.

בעזה ובלבנון כאחת ניצבים מול ישראל צבאות טרור מבוצרים היטב, מצוידים כראוי ונתמכים בידי איראן. איש עדיין לא פגש אסלאמיסט שבאמת מוכן לוותר על נשקו.

עם זאת, צריך לתת קרדיט לדיפלומטיה האמריקאית בהובלת ג'ארד קושנר על הניסיון לפרק את חמאס ואת חיזבאללה מנשקם ולשנות את המצב הביטחוני של האזור. צריך לזכור שאיש בישראל לא האמין שקושנר וצוותו יצליחו לדחוק בחמאס לשחרר את כל החטופים הישראלים שנותרו בעזה. הסיכוי שזה יקרה היה אחד לאלף, ובכל זאת זה קרה.

גם התוכניות האמריקאיות החדשות הן חלומות מתוקים ☹️ אולי הזויים, אולי אפשריים.

חמאס אמור להיות מופשט מנשקו (רובים, רקטות, טילים, בונקרים תת-קרקעיים ומחסני נשק ומנהרות תקיפה), ועזה אמורה לעבור פירוז בידי "כוח ייצוב בינלאומי" (ISF) שיורכב מחיילים מרוקאים, אלבנים ואחרים. שלטון חמאס אמור להיות מוחלף ב"ממשלה טכנוקרטית" ניטרלית (שאינה של חמאס). חברי הממשלה הזאת ואנשי "כוח המשטרה החדש" שלה אמורים לעבור "בדיקת רקע" כדי לוודא את כוונות השלום שלהם.

גם חיזבאללה בלבנון אמור, באופן היפותטי, לעבור "פירוק" או להיות מגורש מדרום לבנון בידי הצבא החלש והערטילאי, החדור באנשי חיזבאללה, המכונה "צבא לבנון". הכוח הכמעט-בדיוני הזה, הנתון לפיקוחם של משקיפים בינלאומיים מארה"ב, ולפי הדיווחים גם מאיטליה, משווייץ ומאינדונזיה, אמור "לאמת" את פירוק חיזבאללה מנשקו ואת היעלמותו מהשטח.

מבחינה רעיונית זה נפלא! אלא מה ☹️ החמאס והחיזבאללה מכחישים בקול רם שהם יתפרקו מנשקם (למעט אולי באופן טקסי ומדומיין, קצת בשביל המצלמות), והם בוודאי לא זנחו את מחויבויותיהם האידאולוגיות המוצהרות להשמדת ישראל.

ואף אחד משומרי השלום, המשקיפים, המאמתים, בודקי הרקע, המייצבים והעֲרָבִים למיניהם אינו עומד להתעמת בפועל, תוך שימוש ממשי באש ובנשק חם, עם אנשי חמאס וחיזבאללה חמושים. לעולם לא. אף אחד מהם לא יירה, אפילו לא כדור אחד, שלא לדבר על פעילות מול האויב עם פלוגת קומנדו.

גרוע מכך, עוד לפני שיישום התוכנית לעזה יוצא לדרך, מה שמכונה "מועצת השלום" בהובלה אמריקאית כבר נסוג מההתחייבויות שנתנה לישראל בתוכנית 20 הנקודות שנחתמה בסתיו שעבר.

בתוכנית המקורית (סעיף 13) הייתה תשתית חמאס אמורה להיות "מושמדת ולא להיבנות מחדש", ונשקו היה אמור להיות מוחרם ולהפוך ל"בלתי שמיש לצמיתות".

אולם סעיף 8 ב"מפת הדרכים" שפורסמה לאחרונה ליישום תוכנית השלום מוריד את הרף למצב שבו הנשק אמור להיות "מנוטרל ומאוחסן", וזאת רק לאחר הקמת "הוועדה הלאומית לניהול עזה" החדשה (גוף ממשל "טכנוקרטי" שיאויש ללא ספק באנשים הנאמנים לחמאס, לאחר "בדיקה" בידי הערבים לתוכנית, ובהם תומכי חמאס כמו קטר וטורקיה).

"מושמד" ומוצא מעזה הפך ל"מאוחסן" בעזה (כלומר, הנשק יהיה נגיש בעתיד לחמאס, "בכפוף לחוק הפלסטיני"), והקמת הגוף השלטוני החדש קודם כעת את פירוק חמאס מנשקו, במקום לבוא אחריו.

נוסף על כך, הומצאה קטגוריה חדשה של נשק, "נשק אישי" ² שיותר לתושבי עזה להחזיק בו (ראשי חמאס, שומרי ראש, בריונים שכירים וכיוצא באלה), והוא לא יוחרם.

יתר על כן, "כוח היישוב" כבר אינו מוגדר כ"פתרון ביטחון פנים ארוך טווח הפועל לצד ישראל", אלא ככוח חוצץ בין עזה לישראל (ראו סעיף 12), כלומר אין לו תפקיד שיטורי מול חמאס, והוא יהיה שם כדי למנוע מצה"ל לפעול נגד איומי טרור ככל שיתפתחו; במילים אחרות ³ הוא יגן על חמאס.

שוב, לחמאס (כמו לחיזבאללה) אין כל כוונה להתפרק מרצונו מנשקו, ואין איש מלבד ישראל שיעשה באמת את העבודה הנדרשת. איש מלבד צה"ל לא יילחם בחמאס, וזו חייבת להיות מערכה מתמדת.

למרבה הצער, ישראל כבר נדחקת למצב שבו ידיו של צה"ל כבולות. תקיפות ממוקדות נגד מפקדי חמאס, ואפילו נגד חוליות תקיפה של חמאס הבוחנות את ההגנות הישראליות לאורך גבולות עזה, פחתו בשבועיים האחרונים כמעט לאפס. זאת, לפי הדיווחים, בהתעקשות ארה"ב.

זו טעות חמורה. מה שפוגם ביכולתם של ארגוני טרור כמו חמאס להשתקם ולבצע פיגועים נגד ישראל הוא לחץ מתמיד באמצעות פעולות סיכול ממוקדות נגד הטרור. כל עוד הם חיים תחת איום ישראלי מתמיד, מנהיגיהם ואנשיהם של המיליציות האלה, המבקשות לבצע רצח עם, נאלצים לחיות כאנשים נרדפים ⁴ במסתור, בתנאים מבצעיים מגבילים.

יתר על כן, כדי למנוע מתקפת פתע נגד ישראל, חיוני לשלול מן האויב את היכולת להתארגן ולהיערך. עצירה או צמצום משמעותי של פעולות הסיכול הישראליות מעניקים לאויב את הביטחון ואת תחושת החסינות שחסרים לו כיום.

לפי הדיווחים, 600 המשאיות ביום עם חומרי "שיקום" ואספקת מזון הנכנסות כעת לעזה עוברות ברובן "הקצאה מחדש", "הסבה לייעוד אחר", או "מיסוי" בידי חמאס לצורך בנייתו הצבאית מחדש. כוח הלחימה של חמאס, כך מסתבר, חזר להיקף של 40,000 איש.

לפיכך, ישראל צריכה לשמור על הדברים בפשטות. בצד התוכניות האדיבות של קושנר, ובברכת הצלחה להן, ישראל בכל זאת חייבת לשמור לעצמה חופש פעולה לביצוע פעולות סיכול טרור.

כעיקרון וכמדיניות הגנה מעשית, ישראל חייבת להגיב בעוצמה לכל מתקפה או ניסיון לתקוף את ישראל, ועליה לסכל בזמן אמת איומים ביטחוניים מתהווים ² לא "לרסן" את עצמה כדי "להשאיר את תהליך השלום בחיים".

נוסף על כך, היא אינה יכולה ואסור לה לסגת מאזורי הביטחון המוחזקים כיום בטרם פורקו המחבלים מנשקם לחלוטין וארגוניהם פורקו באמת.

מדיניות ההכלה של העשורים האחרונים, שהעדיפה איפוק ודיפלומטיה על פני שחיקת האויב וניצחון צבאי ³ נכשלה. גישה זו אפשרה לאויבים לפתח יכולות תקיפה בחסות זמן נשימה דיפלומטי; מה שפקידים מערביים מסוימים כינו בטעות תקופות של "יציבות".

הגישה הזאת התפוצצה לישראל בפנים, בדמות טרור ופלישה מיהודה ושומרון ומעזה ומסוריה ומלבנון, ובדמות התקדמותה של תוכנית הגרעין של איראן כמעט עד להשלמתה, ומערך הטילים הבליסטיים של איראן עד כדי יכולת להתקרב להשמדת ישראל.

ישראל מבינה היום שעליה להמשיך לבצע מהלכים עזים ומוחצים נגד מעוזי האויב, מהעיר עזה ועד ביירות ואספהאן. ישראל חייבת לתקוף, לא להתגונן. עליה ליזום, לא להגיב. עליה לצוד את אויביה, לא להיות ניצודה על ידם ולא להיות מרוסנת על ידי הסכמים בינלאומיים גחמניים.

בעניין הזה קיים בישראל קונצנזוס רחב החוצה קווים מפלגתיים. גדי איזנקוט ונפתלי בנט היו השבוע ביקורתיים לא פחות מבנימין נתניהו כלפי הצעות היישום האחרונות של תוכנית השלום, כפי שהציג אותן ניקולאי מלאדנוב. עם חמאס בשכונה, הם יודעים שצה"ל חייב להיות כל הזמן במתקפה. הם יודעים שדעת הקהל הישראלית לא תסכים לשום פשרה בעניין הזה.

שום מנהיג ישראלי גם אינו יכול שלא לפקפק בתרגיל ההשתלטות הטקטי של צבא לבנון על שני כפרים זעירים בדרום לבנון, שבהם ישב חיזבאללה עד שחיילי ישראל סילקו אותו משם בדרך הקשה.

הסיכוי שניתן להרחיב זאת לכל דרום לבנון ולהחזיק בו לאורך זמן בלי שחיזבאללה ופטרונו האיראני יאתגרו זאת ⁴ קלוש עד אפסי, גם בנוכחות משקיפים איטלקים, שווייצרים ואינדונזים. פרויקט הפיילוט הזה הוא ככל הנראה לא יותר ממיזם יחסי ציבור לבנוני.

זוכרים את יוניפי"ל, שעדיין מסתובב בדרום לבנון בחוסר אונים, ואפילו באופן מזיק? האם הצוות

האמריקאי עומד להציע גם בדרום לבנון את שירותי הפיקוח המרושעים של טורקיה וקטר (ואולי גם של סוריה בהנהגת א-ג'ולאני)?

אפשר לומר שיש לי הערכה ידידותית, אך אני מתעקש להיות ספקן, כלפי הניסיונות האחרונים ליצור הרמוניות דיפלומטיות דמיוניות בגבולות ישראל ? עמדה שנולדה מניסיון קשה ומר.

פורסם באתר ערוץ 7, בתאריך 16 באוגוסט 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.